

Bruxelles, den 28. maj 2021
(OR. en)

9158/21

LIMITE

ENFOPOL 201
SIRIS 50
COPEN 247
SCHENGEN 48
IXIM 99
CODEC 790
IA 104

Interinstitutionel sag:
2020/0349(COD)

NOTE

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	5388/7/21 REV 7
Komm. dok. nr.:	13908/20+COR 1
Vedr.:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2016/794 for så vidt angår Europols samarbejde med private parter, Europols behandling af personoplysninger til støtte for strafferetlige efterforskninger og Europols rolle inden for forskning og innovation – Situationsrapport

I. INDLEDNING

1. Kommissionen forelagde den 9. december 2020 forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2016/794 for så vidt angår Europols samarbejde med private parter, Europols behandling af personoplysninger til støtte for strafferetlige efterforskninger og Europols rolle inden for forskning og innovation¹. Forslaget er baseret på artikel 88 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og er omfattet af den almindelige lovgivningsprocedure. Ved fremlæggelsen blev det ledsaget af en konsekvensanalyse².

¹ 13908/20 + COR 1.

² 13908/20 ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 (+ COR).

2. Samtidig fremlagde Kommissionen et tilhørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2018/1862 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde for så vidt angår Europols indlæsning af indberetninger³.
3. Formålet med forslaget er at styrke Europols mandat på en række områder, hvor medlemsstaterne har peget på store operationelle behov, f.eks. for at forbedre Europols samarbejde med private parter og med tredjelande, præcisere Europols mulighed for at behandle store og komplekse datasæt eller styrke Europols rolle inden for forskning og innovation. Forslaget tager også sigte på at styrke Europols samarbejde med Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO), tilpasse Europols databeskyttelsesordning til forordning (EU) 2018/1725, udvide Europols mulighed for at anmode om iværksættelse af strafferetlig efterforskning i en medlemsstat og give Europol mulighed for at gøre data fra tredjelande tilgængelige for frontlinjemedarbejdere via Schengeninformationssystemet (SIS).
4. Irland har gjort brug af den mulighed, der er fastsat i artikel 3 i protokol (nr. 21) til traktaterne om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, og meddelt, at det ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af den foreslåede foranstaltning. I medfør af protokol (nr. 22) til traktaterne om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i vedtagelsen af den foreslåede foranstaltning.
5. Europa-Parlamentet (EP) har udpeget Javier ZARZALEJOS (EPP, ES) til ordfører. Den 26. maj 2021 forelagde Javier ZARZALEJOS sit udkast til betænkning for EP's Udvalg om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (LIBE). Ændringsforslag kan fremsættes senest den 4. juni 2021.

³ 13882/20.

II. ARBEJDET I RÅDET

6. Arbejdet er blevet tilrettelagt omkring ni tematiske blokke, og forslagene er indtil videre blevet drøftet på 12 møder i Retshåndhævelsesgruppen og ét møde i Gruppen vedrørende Udveksling af RIA-Oplysninger, og der er planlagt yderligere to møder i Retshåndhævelsesgruppen den 14. og 21. juni 2021, hvorefter formandskabet vil forelægge resultaterne af sit arbejde for Coreper med henblik på at opnå et mandat til forhandlinger med EP om så mange forhandlingsblokke som muligt.
7. Der er gjort store fremskridt. En række blokke kan betragtes som lukkede eller kræver i praksis ingen yderligere drøftelser, bortset fra visse endelige tekniske tilpasninger. Det drejer sig navnlig om blok 1 og 5 om samarbejdet med henholdsvis private parter og med tredjelande og om blok 3 om Europols rolle inden for innovation og blok 6 om samarbejdet mellem Europol og Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO). Sidst, men ikke mindst, er der også opnået fuld enighed blandt medlemsstaterne om de ændringer, der er nødvendige i blok 7 om indledningen af straffesager.
8. Der kan også noteres betydelige fremskridt med de resterende blokke, der er under drøftelse. Blok 2 om håndtering af store datasæt er teknisk kompliceret, men medlemsstaterne har et fælles mål – en ordning baseret på fornødne garantier, som vil gøre det muligt for Europol at yde tilstrækkelig støtte til medlemsstaterne i en tid med moderne teknologier, som er kendetegnet ved store mængder data, der skal behandles. Blok 8 om tilpasning af Europols databeskyttelsesordning til forordning (EU) 2018/1725 er blevet drøftet på to møder, og teksten er blevet revideret for at imødekomme en række betænkeligheder, som medlemsstaterne gav udtryk for. Endelig forelagde formandskabet på det seneste møde den 1. juni 2021 et andet kompromisforslag om indlæsning af oplysninger fra tredjelande i SIS for at nå frem en løsning, der afhjælper den formodede informationsmangel og kan opnå tilstrækkelig støtte blandt medlemsstaterne. Disse spørgsmål kræver stadig mere arbejde, men kan endnu nå at blive løst inden udgangen af juni.

9. Status og de vigtigste parametre for enigheden mellem medlemsstaterne om de enkelte forhandlingsblokke kan sammenfattes således:
- a) **Samarbejde med private parter (blok 1):** Medlemsstaterne er nået til enighed om en række tilføjelser og præciseringer, der skal foretages i Kommissionens forslag, f.eks. for at forhindre enhver indblanding i de finansielle efterretningsenheders arbejde inden for de retlige rammer, som i øjeblikket gælder for dem. Europols Styrelsesråd skal fastsætte yderligere regler og retningslinjer, f.eks. vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt den medlemsstat, hvor en privat part er etableret, automatisk skal betragtes som en medlemsstat, der er berørt af udvekslingen af oplysninger med den. Med hensyn til samarbejdet med private parter i krisesituationer online er der foretaget præciseringer for at undgå overlapning mellem Europols og medlemsstaternes indsats.
 - b) **Håndtering af big data (blok 2):** Medlemsstaterne drøfter i øjeblikket en løsning, der yderligere vil præcisere formålet med Kommissionens forslag, som er at sikre, at Europol kan foretage en forudgående analyse af store datasæt for at afgøre, hvilke af oplysningerne der er forenelige med dets mandat og kan viderebehandles, og også at sikre, at Europol på medlemsstaternes anmodning er i stand til at støtte deres efterforskning, uanset om de pågældende oplysninger er forenelige med bilag II til Europolforskriften, så længe de anmodende medlemsstater selv har lov til at behandle disse oplysninger. Ovenstående løsning består delvis i at afvige fra definitionen af sagsakter og i stedet blot henvise til efterforskningsdata, samtidig med at der redegøres nærmere for de relevante situationer i de tilsvarende betragtninger.

- c) **Innovation (blok 3):** Medlemsstaterne har præciseret behovet for at give Europol passende ressourcer til at udfylde sin stadig større rolle inden for innovation i forhold til behovene i den europæiske retshåndhævelse. På den anden side er medlemsstaterne enige om, at Europol ikke bør tildeles nogen rolle i screeningen af udenlandske direkte investeringer, som Kommissionen oprindeligt foreslog. For så vidt angår anvendelsen af oplysninger, der er videregivet til Europol, inden denne ændringsforordning træder i kraft, ønsker medlemsstaterne at sikre, at Europol kun kan anvende tidligere oplysninger til forskning og innovation, hvis ejeren af oplysningerne er enig heri, det være sig samlet set eller til særskilte forsknings- og innovationsprojekter. I forhandlingernes afsluttende fase drøfter delegationerne, om denne enighed bør baseres på et fravalgs- eller tilvalgssystem.
- d) **Indlæsning af oplysninger fra tredjelande i SIS (blok 4):** Der fandt en række drøftelser sted i både Retshåndhævelsesgruppen og Gruppen vedrørende Udveksling af RIA-Oplysninger med henblik på at fastlægge de vigtigste parametre i en løsning, der vil gøre det muligt at indlæse oplysninger fra tredjelande i SIS med henblik på at gøre dem tilgængelige for frontlinjemedarbejdere. Medlemsstaterne støttede ikke et første forsøg på at finde et kompromis, der opretholdt Europol's egne indberetninger om oplysninger, med yderligere garantier i forhold til Kommissionens forslag (begrænsning til terrorisme og betroede tredjelande og eventuelt kun på grundlag af en udtrykkelig anmodning fra en medlemsstat). På denne baggrund har formandskabet nu forelagt et andet kompromisforslag, der består i, at Europol yder støtte til analyse og kontrol af oplysninger fra tredjelande, således at det kan foreslå, at medlemsstaterne indlæser oplysninger i SIS. Bestemmelsen vil blive ledsaget af en rapporteringsmekanisme med henblik på at overvåge status for de indberetninger, som Europol foreslår. Denne løsning drøftes i øjeblikket stadig blandt medlemsstaterne.

- e) **Samarbejde med tredjelande (blok 5):** Medlemsstaterne er enige om, at det er nødvendigt at forsøge at opnå mere betydelige fremskridt med hensyn til mulighederne for et strukturelt samarbejde med tredjelande ud over det, som Kommissionen oprindeligt foreslog. På den baggrund er der tilføjet en bestemmelse, som er inspireret af Eurojustforordningen, for at give mulighed for videregivelse af oplysninger til tredjelande, for hvilke der er fastsat fornødne garantier med hensyn til beskyttelse af operationelle personoplysninger i et retligt bindende instrument, eller for hvilke det er fastslået, at de eksisterer på grundlag af Europol's egen vurdering. Denne mulighed kræver godkendelse fra Europol's Styrelsesråd.
- f) **Samarbejde mellem Europol og EPPO (blok 6):** I forhold til Kommissionens oprindelige forslag er medlemsstaterne enige om, at der er behov for en større overensstemmelse mellem de relevante bestemmelser i den eksisterende EPPO-forordning og den nye bestemmelse, der drøftes. Henvisninger til aktiv støtte er blevet slettet i både den dispositive del og den tilsvarende betragtning, og det samme er tilfældet for henvisninger til støtte til retsforfølgning, som blev anset for at være uforenelige med Europol's mandat. På den anden side er der tilføjet henvisninger til begrænsninger i anvendelsen af oplysninger fra medlemsstaterne for at sikre, at ejerne af oplysningerne bevarer fuld kontrol over fremtidige videregivelser af deres oplysninger, herunder til EPPO.
- g) **Anmodning fra Europol om at indlede strafferetlig efterforskning i medlemsstaterne (blok 7):** Medlemsstaterne er imod Kommissionens forslag om at udvide Europol's mulighed for at anmode om efterforskning til sager, hvor kun én medlemsstat er berørt, og de har besluttet at vende tilbage til den nuværende ordlyd i Europolforordningen, ifølge hvilken mindst to medlemsstater skal være berørt af den relevante kriminalitet, der falder inden for rammerne af Europol's målsætninger.

- h) **Europols databeskyttelsesordning (blok 8):** Kommissionens forslag består hovedsagelig af en horisontal tilpasning af Europols tidligere selvstændige databeskyttelsesordning til forordning (EU) 2018/1725 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner. På mødet den 1. juni 2021 gav Kommissionen udførlige forklaringer på en række spørgsmål, som medlemsstaterne havde rejst skriftligt, og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) gav en generel redegørelse for Europolforskriftens indvirkning på databeskyttelse. Der er allerede foretaget en første revision af de relevante bestemmelser med præciseringer vedrørende forudgående høring i forbindelse med nye typer behandlingsaktiviteter, behandling af fotografier i forbindelse med definitionen af biometriske oplysninger og en målrettet udvidelse af medlemsstaternes embedsmænds adgang til visse oplysninger. Der er også foretaget forskellige tekniske rettelser i dette kapitel.
- i) **Andre bestemmelser, der ikke indgår i nogen af de foregående blokke (blok 9):** Gennemgangen af denne forhandlingsblok er endnu ikke påbegyndt. Den omfatter forskellige nye bestemmelser og ændringsforslag, f.eks. om Europols støtte til EMPACT-aktiviteter, til undersøgelser af højværdimål og til indsatsenheder, men også om Europols samarbejde med OLAF, ENISA og FIU'erne. Formandskabet planlægger at behandle disse spørgsmål på de resterende møder i Retshåndhævelsesgruppen den 14. og 21. juni 2021.

III. KONKLUSION

10. Der er gjort meget betydelige fremskridt i løbet af dette halvår, og delegationerne analyserer fortsat forslaget og de efterfølgende revisioner af formandskabets tekst på teknisk plan. På trods af forslagets kompleksitet er formandskabet fortsat fast besluttet på at arbejde videre i de resterende uger af dette halvår med henblik på at afslutte gennemgangen af så mange af ovennævnte forhandlingsblokke som muligt og opnå et (delvist) mandat til forhandlinger med Europa-Parlamentet.
11. På denne baggrund opfordres De Faste Repræsentanternes Komité til at forelægge denne situationsrapport for Rådet, så det kan tage den til efterretning på samlingen den 7. og 8. juni 2021.
